

ע"מ 1635/16

בית המשפט הצבאי לערעורים

בפני כב' המשנה לנשיא: אל"ם צבי לקח**העוררת: התביעה הצבאית**

(באמצעות ב"כ רס"ן בלה גלפנד)

נגד

המשיב: מחמד מעתז יוסף אבו עישה, ת"ז XXXXXXXXXX

(באמצעות ב"כ עו"ד מונדר אבו אחמד)

ערר על החלטת ביהמ"ש הצבאי יהודה (בפני כב' השופט חיים בלילטי)

מיום 17.3.16

(הערר נמחק)

תאריך הישיבה: 20 במרץ 2016, יי באדר ב' התשע"ו.

החלטה

בפניי ערר שהתמקד בשאלה מהו משך הזמן הראוי להארכת מעצר לצורך הוצאת צו מעצר מנהלי, בעקבות החלטת בית משפט קמא בענייניו של המשיב, ולפיה ניתן פרק זמן של 48 שעות לצורך הוצאת צו המעצר המנהלי ולא 72 שעות כבקשת התביעה, בשל התרשמותו של השופט בערכאה הראשונה ל"סחבת" בהתנהלות בענייניו של המשיב.

יודגש כי במקרה הספציפי הנוגע למשיב לא הייתה מחלוקת בין הצדדים כי החלטת בית משפט קמא הינה שגויה, שכן היא נסמכה על אדן עובדתי חסר, והתעלמה מכך שהמשיב נחקר פעמיים לפני הבאתו לדיון. על כן, ובהסכמת ב"כ המשיב, הוסכם כי מעצרו של המשיב יוארך עד יום 21.3.16 בשעה 17:33. בין לבין, ולאחר הדיון במעמד הצדדים, מסרה התביעה כי צו המעצר המנהלי בענייניו של המשיב כבר נחתם, ולכן אין צורך בערר וביקשה כי יימחק.

יחד עם זאת, הסניגור ביקש להעלות טענות עקרוניות באשר למדיניות הראויה בשאלת משך המעצר לצורך הוצאת צו מעצר מנהלי. התביעה הצטרפה לבקשה לדיון העקרוני, ועל כן עיקר הדיון לפניי התמקד בשאלה זו, במנותק מענייני הפרטני של המשיב, לגביו הסכימו הצדדים.

לשיטת התביעה, לנוכח העומס הגדול הנובע מהתקופה הביטחונית המתוחה בה אנו נמצאים, ראוי לקבוע ככלל שבקשת התביעה לבחינת הוצאת צו מעצר מנהלי תתקבל לתקופה של 72 שעות ולא פחות מכך, על מנת שתתאפשר לכל הגורמים, לרבות המפקד הצבאי, האפשרות לבחון בכובד ראש את הבקשה.

הסניגור טען כי התנהלות התביעה בסוגיה זו לוקה בחסר. לטענתו, אף שהתביעה וגורמי החקירה האחרים מודעים היטב לכך שאדם פלוני מיועד למעצר מנהלי, הם ממתנינים "עד הרגע האחרון" ממש על מנת להביא את עניינו בפני בית המשפט ולעתים גם לאחר שמסתיים פרק הזמן של 96 שעות. בכך, לדעתו, נפגעות זכויותיו של העצור, ועל כן, בודאי במקרים המתאימים, ראוי שבית המשפט יגביל את התקופה.

דין

אקדים ואומר כי במהלך הדיון התרשמתי כי חלק ניכר מהבעיות אותן העלו הצדדים נובעות מהתנהלות אדמיניסטרטיבית לקויה של התביעה וגורמי החקירה האחרים. כאן המקום לשוב ולהזכיר מושכלות יסוד: עסקינן בחירותם של אנשים. כשמדובר בפגיעה בחירות, על הגורמים הרלוונטיים לפעול על מנת לצמצמה במידת האפשר, תוך איזון אל מול האינטרס הציבורי. על כן, חובת הרשויות המוסמכות לפעול להביא את עניינו של אדם, בין במסלול הפלילי ובין במסלול המנהלי, לבחינה עניינית במועד מוקדם ככל הניתן. המתנה ל"רגע האחרון", מבלי לנצל את פרק הזמן המשמעותי של 96 שעות הקבוע בדין האזור, במה שנראה אופן התנהלות שגרתני, הינה התנהלות פגומה על פניו. התנהלות כזו, ככל שהיא קיימת, וכך נטען על ידי הסניגור ולא נסתר על ידי התביעה, הינה התנהלות המגדילה את הסיכון לתקלות ולהחזקת אדם במעצר שלא כדין.

אכן, אין להתעלם מהעומס השורר, לצערנו, במקומותינו, ומשפיע על כלל המערכת, אולם אין בעומס זה כדי להצדיק פגיעה שלא לצורך בחירותו של אדם. לפיכך, במקרים בהם הרשויות לא פעלו כנדרש, ובית המשפט מתרשם מ"סחבת" ופעולה לא נמרצת דיה לקידום החקירה, יכול הוא וצריך הוא להביע את מורת רוחו מעניין זה. "אינטרס ציבורי" ו"עומס" אינן מילות קסם היכולות לרפא כל פגם בהתנהלות גורמי החקירה. ודוק: על בית המשפט לערוך את האיזון המתאים, לאחר בחינת כלל החומר הרלוונטי, לשקול היטב האמנם ישנה התנהלות פגומה של הרשויות, ורק לאחר שיגיע למסקנה זו, ישקול את השלכותיה על בקשת התביעה להמשך המעצר, באיזון אל מול האינטרס הציבורי.

במקרה שלפניי, כאמור, השופט בערכאה הראשונה התרשם מהתנהלות פגומה. עובדתית במקרה זה, מוסכם כי התרשמותו זו אינה נכונה בשל פעולות חקירה נוספות שננקטו ומשום מה לא הובאו בפניו. יחד עם זאת, לא מצאתי פסול בקביעתו העקרונית. כאמור, לו מערך הנסיבות במקרה זה אכן היה כפי שהוצג בפניו, קביעתו באשר למשך המעצר לצורך הוצאת צו המעצר המנהלי אינה מופרכת.

אעיר, שלנוכח התמונה העגומה שהתגלתה בפניי במהלך הדיון באשר להתנהלות האדמיניסטרטיבית של התביעה וגורמי החקירה האחרים, אני סבור שטוב תעשה התביעה אם

תבחן את התנהלותה האמורה, שעל פניו לוקה בחסר, וראוי כי תתכבד ותפנה לבית המשפט ולנציגי הסגוריה על מנת לטכס עצה לצורך שיפור ההתנהלות באופן שיועיל לכל הגורמים המעורבים, ובראש ובראשונה, לטעמי, לאינטרס הציבורי.

סוף דבר, לגופו של עניין ערר התביעה נמחק.

לנוכח הערותיי לעיל, אמליץ לגורמי התביעה לפנות לגורמים המתאימים במערכת בתי המשפט הצבאיים וכן לנציגי הסגוריה, על מנת לשפר בפן האדמיניסטרטיבי את הממשקים אל מול הגורמים האחרים.

ניתנה היום, 20 במרץ 2016, י' באדר ב' התשע"ו, בלשכה. מזכירות ביהמ"ש תעביר העתק החלטה זו לידי הצדדים.

המשנה לנשיא

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

צבי לקח 1635/16-54678313

נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה